

Nepodpisani se dopisi ne štakaju. Pripravljani se štakaju po 5 sv. svaki redak. Oglasi od 8 redaka stoje 60 n. za svaki redak više 5 n. ili u slučaju opatovanja sa pogodbe sa upravom. Novci se liježu poštarskom naputnicom (as-segno postale) na administraciju "Naše Sloge". Ime, prezime i naj-bližu poštu valja točno označiti.

Komu list nadodje na vrijeme, neka to javi odpravitelju u otvorenu pismu, za koje se ne plaća poštarno, ako se izvana napiše: "Istoklamsolija".

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

"Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari". Mar. Pos.

Izlazi svakog četvrtka na cijelom arklu.

Dopisi se vrataču ako se i neotikaju.

Nobiljagovani listovi se neprimaju. Prodajna s poštarnom stoji 5 for., za seljake 3 for. na godinu. Razmjerno for. 2 1/2, i s polgodinom. Izvan ostavine više poštara.

Na malo jedan broj 5 novč.

Uredništvo i administracija nalaze se u Via Farneto bri 14.

Uzmiču.

II.

Tako se razila ta glasovita skupština, neobaviv najvažnijega posla, t. j. izbora nove uprave. Sa uspjehom ne bijahu zadovoljni ni radikalci ni umjerenjaci. Prvim se je doduše posrećilo osramotiti stare "pospance" poznatom resolucijom, nu oni se kukavno povukoše natrag, kad je bilo preuzeti upravu društva iz neradi-nih i popustljivih ruku. Niti jedan od tih junaka na jeziku da bi se bio odvažio predložiti, neka se bira novu, odlučnu i radinu upravu. Oni kao da su se prestrašili pred novim položajem, koga stvorioše sami. Njihova pobjeda porazila ih. I ti ljudi hoće da vode glavnu riječ u javnih poslovih Istre? Njima bi se imala povjeriti uprava naše pokrajine! Žalostna im majka!

Umjerenjaci ostaše razočarani i do skrajnosti ozlovoljeni. Kako i nebi! Na predskupštini, obdržavanoj u Poreču mjeseca maja složiše se mladi i stari u tom, da neće činiti upravi političkoga društva neprilika. Nakon žestokih međusobnih okršaja bijaše postignuta sloga i jedinstvo, što se je imalo na glavnoj skupštini u Puli u najkрасnijih bajah svetuk prikazati. Pak? Mladi neodržali riječ, pobili stare, osramotili ih, al se neznali ili se plašili okoristiti se neočekivanom pobjedom.

Naravska posljedica svemu bijaše ta, da su stari, silno ogorčeni, počeli uzmicati. Njihovo glasilo, porečka "L'Istria" naricala je zdvojno kroz dva puna mjeseca skoro u svakom broju, što je prpošna i neopreznna mladjarija bacila stranku u takav položaj, u kakvom se nije nikad do sada nalazila.

Čemu udročiti skupštinu — više ona ogorčeno na prvom mjestu istoga

broja (La nuova situazione" br. 648 od dne 16. junija.), u kojem izvješćuje o porazu svoje stranke. Novi programi traže nove ljude, pak oni, koji stvaraju te programe, neka ih takodje izvadjaju. Zaključujuć članak, pita se na koncu bolno i porugljivo: dakle, koja je jezgre novog položaja? Predsjedništvo političkoga društva sastavljeno od puse novih osoba, saborska vođina složena od zastupnika posve složnih sa tim predsjedništvom. Jeli moguće sve to? pita sama sebe. Zašto da nije, ako puk hoće! — odgovara zagrizljivo.

U slijedećem broju („Avvengache puo" br. 649 od dne 23. junija.) na prvom mjestu pozivlje na dan sve one, koji su njoj prije 12 godina (kad se je list ustrojio) spočitavali, da ona sama Slavene izmišlja, a da se s njima posluži kao strašnilom u svoje svrhe. Ali ti ljudi — kaže dalje — više ne govore onako nakon stečenog iskustva i poslije predzadnjih i zadnjih zemaljskih i državnih izbora. Nu polaganu, gospodo, jer doba tordog iskustva nije jošte za Istru minulo, biti će jošte toga, dakako da će biti!

Naglašeno bijaše — nastavlja — da mora biti prva naša briga, da uzdržimo u naših rukuh upravu pokrajine, ali poviest sviju naroda i svijuu vremena uči nas, da se mora sočuvati upravu jednog grada, pokrajine itd. jedino umjerenosću.

No zaključak tog članka vriedi zlata. Taj glasi: Do sada imali smo se boriti jedino sa neumjerenošću Slavena. Ali među njimi i nami nalazi se treći činbenik — vlada, koju, reč bi, mnogi omalovažavaju. Da vlada neima uticati u nekoga pitanja, jest mnjenje kano i druga; nu da je ona u istinu uticala, da utiče i da će uti-

cati po svoj prilici i u buduće, nedade se poricati od nikoga, koji je zdravog razuma. Kako će uticati i zašto, to se nas netiče; nu ako bude uticala, što će se bez dvojbe dogoditi, nedemo se imati boriti jedino sa ono pol tu-cota Slavena, što ih imademo u pokrajini, već i sa istom vladom, koja se je do sada pokazivala, ako i ne dobrohotnom, a ono u nekotih pitanjih nesebičnom.

Imajuć ova dva neprijatelja na leđjih, kako ćemo ruku držati upravu pokrajine u naših rukuh?

U sveobćem metežu talijanaške stranke, oglasio se napokon u istom listu i član saborske većine „Un deputato", koji je nastojao, da opere sa sebe i svojih jednomišljenika ljagu „popustljivosti i koncesija" slavenskim zastupnikom. I on se tuži („Dove si va?" broj 655 od dne 4. augusta.) na časopise Istre i Trsta, koji navaljuju bezobzirno na talijansku saborsku većinu, ni krivni ni dužnu. Ti se napadači, neračunajuć sa postojećim težkim položajem, koj je pomogao stvoriti u saboru kojigod od najžešćih vikača. (Nije li to možda dr. Costantini?) ne obaziru nit najmanje na našu moć u pokrajini, niti na odgovornost, koju bi si bila morala talijanska stranka napriti. Jezikovno pitanje u saboru da su prihvatili radikalci kano sredstvo, da istim potaknu još više sveobće nezadovoljstvo, prouzročeno neuspjesi talijanske politike zadnjih godina.

Odsuda puka, izrečena dne 13. junija u Puli na predlog stareca, u čijih prsilh vrije najplemenitija rodoljubna srčba, žigoše saborsku većinu kano izdajice domovine, naloživ njoj kao pedopsu za buduće, izvedenje programa, koji je nezavediv.

Naš položaj je zamršniji, nego li ikada prije, i nebude li dne 13. t.

mj. sretne riešitbe u Puli, našoj stranci grozi zadušenje.

Dva dana pred izvanrednom skupštinom vraća se „L'Istria" opet na to pitanje, zaklinjujuć svoje, da se za Boga kane krasnih teorija i zvučnih programa („Ancora del Congresso della Società politica", broj 656 od dne 11. augusta.), koje se nedade praktično izvesti ili za koje neima sposobnih ljudi. Jedni bo, razočarani i nepouzdanjem slomljeni neće, da se podlože nepodnosivom teretu, a drugi, koji traže promjenu, uzmiču kao plašivice.

Sjetite se — viče ona svojim vjernim — da se nalazimo pred vrati obćenitih zemaljskih izbora, koji će nam zadati trista briga. Ovako dalje nesmije ići, jer bismo izgubili svako pouzdanje sami u sebe i svako uvazženje i poštovanje kod drugih. Iz tog nesretnog položaja moramo izaći čim prije, jer to zahtjeva čast i dostojanstvo naše stranke.

Naveli smo eto nekoliko markantnijih mjesta iz glasila saborske većine, da tim pokazemo, kakva je vladala pometnja i strava u talijanaškoj stranci Istre sve do pred samu izvanrednu skupštinu. Ovo neprestano naricanje glasila i vođja stranke radi nesloge i razkola; ničim opravdana grožnja sa uticanjem cesarske vlade u javne poslove Istre na teret Talijana; ono umjetno prikazivanje nas Slavena kao strašila, koje teži jedino za vlašću u pokrajini, sve to moralo je djelovati na radikalnu struju, osobito na ugrijane glave mladjih ljudi, kao što djeluje hladan oblog na raz-paljeno čelo.

Mladi sa „krasnom teorijom i zvučnim programom" povukoše neju-nakči robove u se, a stari m se stao malo po malo vraćati život i srećanost. U tom razpoloženju zatekla

PODLISTAK.

Na uzburkanom moru.

Istiniti događaji. (Pisje Emtin). (Nastavak.)

Prova nam je međjutim jošter uvijek bila okrenuta prema Cerigu, naime prema zapadu, al jako valovlje, navaljujući neprestano na bok ladje, tičkalo ju sve više na jug prema Krati.

— Tko bi si bio pomislio, da će se ta nepogoda takom silom na nas čoriti, ozve se moj drug, prikućiv se k meni do Kasara, gdje sam muče stojao, motreći taurno obzorje, nad koje se velikom brzinom spuštala crna, strašna noć.

— Deriva je znatna, velika, rekoh. Bojat nam se, ako se u skoro neutiša more, da nas na kraj baci. Sve što više razmatram ovaj naš neugodni položaj, to me veća zabrinutost hvata, te ne znam ni sam, kako da se izkopamo od tolike neprilike. Lasno bi bilo, da nam je pod vjetar kakva sjegnura luka, do koje bismo se mogli probiti, al kud ćete da sjeknete sjbrodom o one goleme klikaure, što se poput grdnih gorostasa dižu niz obalu otoka Krete? Pa po ovačkoj noći, pri takom vremenu!

— Istina, odvrat mi drug, a izgleda neima, da bi vrijeme moglo krenuti na bolje. Ta gledajte samo, kakovom se ze-

stinom valovi obaraju na brod i palubom preljevaju.

— Vidim. Svakako moramo, da odustanemo od namisli, da se prućemo između Ceriga i glavine St. Angelo. Tražit nam je drugi put, kroz koji ćemo se na otvoreno provesti.

Preostaje nam, da zakrenemo glavinu Spada i da se medj Kretom i Cerigottom proturamo do otvorenog mora, pak što Bog dade. Novim će smjerom brod i lasnije odoljevati morskoi sili — veće moj drug i htjede, da dade zapovjed krmlaru, da krene provu put jugo-z'nda.

— All deriva? ... klikauh, obustaviv ga žurno.

— Kaka deriva? Bude li brod okrenut provom prema jago-zapadu, deriva će nestati, jer će nam vjetar biti skoro u krmu.

— Da, kad bismo se nalazili na otvorenom, daleko od kraja, al valja paziti na to, da nas je već do sada deriva potisnula znatno na jug prema Kandiji, tako da kad bismo provom upraveli na jugo-zapad, tresuulh bismo bez dvojbe o kraj. Deriva je već do sada bilo dosta. ... pu-stimo li, da nas i nadalje tiška prema kraju, tad smo jamačno propali. Preostaje nam na žalost samo jedan put, jedan način, da se izkolienčimo, od te neprilike, da se spasimo.

— A taj bi bio? ... — Da pojačamo jedrila.

— A hoće li u tom slučaju brod moći, da odoli morskoi sili?

— To je pitanje! ... Nu uzalud nam sve, rekoh, dok se ogroman val rušio na brod i preljevao pramcem, koji sav zaroni pod vodu, uzalud nam sav napori, moramo da biramo između ovo dvoje: ili držati brod s ovoliko jedara, koje ne mogu, da dadu navaljujućim talasom dovoljnog odpora, te tresnuti s njim o kraj, ili pomnožiti jedrila i time izvrći „Zajednicu" najuzasnijoj prevahl razdruženog mora. Dati se u bjeg? ... Kud? ... U našem slučaju bjeg bi značio gotovu propast.

— O tom sam posve uvjeren ... znam, da nas il ovako il onako ne čeka ništa dobro. Nu neće škoditi, ako počekamo časak, pa da vidimo, što će biti. Gledajmo, da se ne prenagliamo ... ja il onako ne mogu vjerovati, da smo se derivom toliko približili kraju.

— Vjerujte mi, da jesno ... Otkad se na nas ova nevolja survala, ne „ustih ma ni za časak brod s vida, a mogu vas uvjeriti, da sam velikom pomnjom pratio svako njegovo kretanje. Moj dru; ode u komoru, a ja ostah na kasaru.

Nad nama se bila spustila, crna, užasna noć. Nebo bilo pokrito crnim oblacima, iz kojih je jošte svedjer lievala kiša kō iz kabla. Svad tama, gusta, crna tama, da ne vidih ni prsta pred sobom.

Na moru sam osjedlo, svega sam u ovom životu izkusio, nu za strah nlesam

znao nikada ... nikada! Nu u ovom času pobjeah se za — „Zajednicu".

A nije joj to bio prvi put, što je u borbi s morskim grdosijama ... nju sam u tom kolu često puta vidio, a znala je ona uvijek dobro prkositi mli i najsilnijim i najžešćim navalam uzburkana mora, nu tad bijaše jošte mlada, žilava, krepka i čila ... a sada? Mnogo je već godina minulo, odkad se ona prvog puta zaljuhala na morskim grudima i mnogo je nad njom proljuto bura, oluč, nepogoda, orkana, kojim je ona znala uvijek odoljeti, i nepobjedjena izaci iz takih užasnih borba. Ai to bijahu druga vremena, a hoće li i sada moći, da odoli napadajem uzburkana mora? Hoće li joj poći za rukom, da se kakogodj probije kroz ono kobno tiesno, i da se iz tog uzkipljelog i uzvrietog kotla izvuce? Hoće li ona i sada, natovarena godinama, izmučena i oslabljena mnogogodišnjim borbom održati konačnu pobjedu? ...

To bijahu pitanja, koja mi se neprestano vrtla u mozgu, a da im ne mogoh utješiljva odgovora naći.

Moj drug nije bio zato, da se pomnože jedrila, nu ni mene nije ništa osobito tjeralo, da se toga skrajnoga sredstva latim, preni sam bio uvjeren, da ćemo biti prinuđeni, da se ga il prije il kasnije prihvatimo

(Dalje sledi.)

je jedne i druge izvanredna glavna skupština dne 13. t. mj. Pa što se dogodi tu? Bez dvojbe ono, čemu se nije mogao nijednu ozbiljan čovjek nadati.

Onaj stari lav, onaj radikalni vikar, koji je pomogao stvoriti današnju jezikovnu Babiloniju u saboru, onaj osiedjeli uzor mladih radikalaca, koji je na glavnoj skupštini dne 13. junija u Puli svojom glasovitom resolucijom odlično grubu lekciju svojim saborskim drugovima i predsjedničtvu političkoga društva, koji je tuj bitno zagrmio: u talijanskom saboru u Poreču neima i nesimje se u buduće oriti drugi jezik do talijanskoga, taj isti starac diže se uprav dva mjeseca iza toga i na istom mjestu, da izreče pouzdanicu onim istim osobama, koje je smatrao pred sama dva mjeseca izdajicami talijanske domovine, da baci pod noge sve one „krasne teorije i onaj zvučni program“, kojemu je nadobudna radikalna mladjarina na zadnjoj skupštini toli zanosno i oduševljeno pljeskala i koji bijaše uz gromovito odobravanje od ogromne većine skupštinarske prihvaćen!

Satrujen i upokoren predložio je vodja radikalaca, bivši zastupnik Constantini novu resoluciju, kojom izričito pouzdanicu predsjedničtvu političkoga društva uz smjernu molbu, da bi nastojalo zagovarati i braniti talijanske protibke u Istri. Ta skromna i umjerena resolucija bijaše prihvaćena. O „krasnoj teoriji i zvučnom programu“ ni traga ni glasa. Jadni radikalci, na što ste spali?!

Ustoličenje krčkoga biskupa presvj. g. Andrije Sterka.

I. Odlazak iz Voloskoga.

Prošli čedan došao je iz Trsta presvj. biskup Andrija Sterk na stariju k. Varljenom, maleno selo kod Voloskog, da tu sprovede nekoliko dana sa svojom braćom, gdje je proživio u djetinjjoj dobi barem vrijeme školskih praznika, a kasnije dolazio rado svake godine, da se odmoru od napornog rada barem na nekoliko čedana. Taj kratki boravak u Varljenih upotreblili bi mnogobrojni prijatelji i štovatelji, da ga pozdrave, s njim se pozdravljaju i posavjetuju o raznih stvarih. Tako bivalo svake godine. Sadašnji kratki boravak opet upotreblili su prijatelji i štovatelji presvj. biskupa, da mu se poklone i čestitaju, tako da cijelo ono vrijeme nije bilo ako ne ove primiti, druge odpuštit. To se ponavljalo neprestano kroz nekoliko dana — a uvijek onom velikom ljuboznošću i poniznošću, koje su uvijek risile ovoga orkvenoga dostojanstvenika. Subota, dan posećen napose Blaženoj

Djevoici, koja je on osobiti štovatelj, dne 25. odlučio je bio sa odlaskom. Kod svete mise, koju je slavio Presvj. otci na Pužebregu u malenoj orkvi sv. Ana, sabralo se bitlno susjedstvo, da se pomoli za biskupa i biskupicu, da mu se na odlasku poklone. Svimi se opravdao ljubozno kao otac ili brat najbolji, i obedičavo, da se još dođi, da noće ni sada na Varljene posabiti. Susnim okom ljubili su posevećenu deenlu i želili mu srećan put.

K podnevu nadolli k. Varljenom iz Riecke dva kapetlaka izaslanika iz Krka, prečastni gospodin dr. Fran Volarić, biskupski vikar, i kanonik monagr. Bogovič, a malo kasnije izaslanik tršćanskoga kaptola kanonik I. Buttignoni. U to vrijeme doplovo je u Volosko parobrod iz Krka sa izaslanici svih izvanjskih občina sa svojim načelnici, koji su se sabrali oko dva sata poslije pođne u kući gosp. župnika, da se tu poklone svojem vrhovnomu pastiru.

To učiniše na usta vuleđušenoga gospodina dra. D. Vitezija, koji oslvi presvj. biskupa krasnim govorom iz kazujuć veliko veselje, kojim ga čeka cijelo pučanstvo. On odgovori sa malo otkinutih rieči, za kojimi svi uznešeni uzkliznuo: živio!

Iz plovanske kuće uputi se Presvj. sa pratnjom u orkvu sv. Ana, gdje ga dočekao mjestni župnik na orkvenih vratih i odveo ga do glavnog žrtvenika, od kuda iza kratke molitve pođe ravno na parobrod, koji je navlaš sato naruđen, u luki čekao. — Svedani glas zvonova, pomješšan sa švratimi hitoi pozdravljao je odlazedeoga presvj. biskupa - Voloska. I Volosćaci, koji su vada sa velikim poštivanjem saurali ovoga svoga prođienog sina — htjeli su i prigodom njegovog odlaska to opet pokazati.

(Kontse sledi)

Javno pitanje

na c. kr. kotarsko poglavarstvo na Voloskom, na c. kr. namjestništvo u Trstu i na zemaljski odbor u Poreču.

Odlukom c. kr. namjestništva u Trstu 19. julija t. g. br. 1354, priobćenom bivšem občinskom načelniku Slavoj Jenku odpisom c. kr. kotarskoga poglavarstva na Voloskom 24. julija, dne 25. julija iste godine bilo je, na temelju § 96. občinskoga reda, razpušteno občinsko zastupstvo u Podgradu, i sporazumno sa zemaljskim odborom u Poreču imenovan upravni odbor.

Proti toj odluci uložio je g. Slavoj Jenko u ime občine, službe se pravom koje mu daje isti § 96. občinskoga reda, utok na državno ministarstvo, podpisano 24. bivših občinskih zastupnika. Tu odluku priobćili smo u cjelosti u predposljednjem broju našega lista, i shodno razjasnili.

Mi nećemo danas govoriti nit o razlozih raspusta, nit ćemo prisposodbljati upravu občine podgradske sa upravami drugih istarskih občina, a nit postupak oblasti naprama ovoj občini sa postupkom naprama drugim občinam. O tom svem bit će još prilike i drugdje govoriti i pisati. Omeđajujemo se samo na jednu okolnost, i na jedno odnošno pitanje.

Proročanskim ko okom gledamo

Ime Tvoje u zvijezde skovano.
S Bogom odsle gusta, mrka tamo!
Sunce nam granu odabrano.
Već Apostol pravi k nam dolazi;
Crna noć bježi! Od nas odlazi.

Bani zvijezdo naša predhodnice:
U Mojzesu ko negda željnoga;
U te sve su uprte zjenice;
Svak Te čeka, štita obranoga.
Dodji, sleti Elizeju slavni,
Puk uzkrisi pleme ti, davn!

Znamo, listu od naše gorice,
Divlje su nas Tebi predstavili,
Ptice one mrke zlokobnice,
Da bi sree Tvoje ustravili,
Al neboj se!
Kakvo sree Tebi u grudima,
Vjeruj tako i nama je svima,

Neustrašiv k nama srcem kreni,
Pod egidom Boga i naroda,
Slatko stovo svom puku očehni,
Što ti kliče jer mu Bog Te podaj;
Segni brže Božjoj zaručnici!
Dodji Oče zapuštenoj djeci!

Svak Te čeka, svak u Te upire
Oko željno, sree uznosito.
Dodji stupe, sleti blag izvire,
Dodji sree i bratinstva kito!
Svak Te čeka, al najviše oni,
Što ih zvanje do oltara pon!

Po jasnom slovu zakona 5. marča 1862. čl. XVI., valjanoga za sve zemlje zastupane u carevinskom viedu, i 10. julija 1863. § 96. valjanoga za pokrajinu Istru, ima se najdalje šest tjedana posle raspusta bud kojoga zastupstva, narediti novi izbor. U odluci, kojom se je občinsko zastupstvo podgradsko raspustilo, kuže se izrično, da se novi izbori „imaju precej raspisati“, dakle „precej“, odmah.

Od onda od 25. julija t. g., je danas upravo pet tjedana. Obzirom na jasnu ustanovu zakona, i onoga za cijelu ovu polovicu monarhije, u koju spada i Istra (čl. XVI. drž. zakona 5. marča 1862.) i onoga za pokrajinu Istru napose (§ 96. pokr. zak. 10. julija 1863.); obzirom na rieči sadržane u odluci c. kr. namjestništva, kojom se je raspustilo občinsko zastupstvo u Podgradu, da se imadu novi izbori odmah raspisati i obzirom na to, da je već prošao ne samo „odmah“, nego i pet tjedana, pitamo c. kr. namjestništvo u Trstu i c. kr. kotarsko poglavarstvo na Voloskom, kao oblasti, koje imadu u ime cesara i kraja, bititi nad vršenjem zakona, te zemaljski odbor u Poreču, kao oblast, koja bi imala u ime pučanstva štitiiti samoupravu občina; jeli su novi izbori za podgradsku občinu već raspisani?

U Trstu, 30. augusta 1894.
Uredništvo „Naše Sloge“.

Franina i Jurina

Jur. Ča da naš podeštati opeta renunciva?
Fr. Valjda ti se sanja, prije će on sgu biti još ki sub i još kakov vlas će mu se pobiliti, nego da on pusti onu gladku kantridu za podeštarije.

Jur. Ja sam tako šuja.
Fr. Ha, ha, ha, ča još neznaš, da su poli nas vjaka komedije; sad ti renunciva za finta podeštati, sad opeta se svade raprezentanti, a drugi put popi; danas se kolju dva karnjela, a sutra će ti derati karnjela Hrvata, to ti je dragi moj svaki dan da to i da bi se „Naše Sloge“ štampivala ovdj, recimo poli revizora, bi bila svaki dan puna samo naših komedija.

Jur. Donko, ti biš rekla, da će on s kanou još podeštarići dugo.

Fr. Znaš da, jer drugde nebi biš više šor podeštati, a samo on ima lipu pzenou za to i se razumi naprav u to posle.

Jur. A kako dugo će sve to durati poli vas?
Fr. Dok se budu kmeti klanjali tujoj „kanu“.

Svomu milomu ocu

presvj. biskupu i prečastnomu gospodinu

ANDRIJI ŠTERKU

prigodom njegovog ustoličenja na krčku stolicu, dne 26. kolovoza 1894.

Nemam zlata, nit kamenja druga,
Nit srebra, da ti krunu siljem.
Jedva mogu, da u pjesmu svijem
Moga sreeca najsvetotijh blaga.

Primi, Oče, stružak sitna cvieća,
Što ga vila na srecu mi svila,
Božanska ga ljubav je zalila;
Vječna ljubav, vječnog pramaljeća.

Iz tog cvieća blag se miris vine
K Onom, koji cvieće mi zaljeva,
Pa mi šapće skrajne sa visine,
Gdje Mu sjajno, vječno lice sleva:
Ugnidno mi tojje molbe, sine,
Zvijet ču ti Oca čisto dnevca.

Frane Kv. Volarić,
rabski kapelan.

Crnoj družbi.

Bježi mi s vida, zlokobnice pusta
Crna družbo, makni mi se s puta!
Protiv tebe glas moj sad se diže,
Protiv tebe, grdna gujo ljuta!
Što ti skrivi tihno ono gnjezdo,
Čedno gnjezdo, što ga Hrvat savi?
Stani kruna! U njem mi ne diraj,
Nit mu mlade sokole nedavi!

Fr. Őuj Jurino! Znaš ti zakaj su u buzetkoj orkvi jedna vela i dvoja mala vrata?

Jur. Hm! valjda, da mora ljudi laglje poć i doć.

Fr. Vero ne!

Jur. Da kaj?

Fr. Vela su za kmete i za kmetoske ljude, a mala su gospodu i za one, ki nose zlatno botune.

Jur. Tega drugo ni.

Fr. Ni ni onde svaki blagdan, nego samo na Tolovu i krajov dan.

Jur. Al to je naopako: vela vrata za male, a mala sa volo!

Fr. Ma jali! To je sve od toga, kako se ki štima!

Fr. Stavimo Jurino, da jedan plovani i njegov možnjak skupa „Slogu“ drže, kako to ju plaćat?

Jur. Plovna malo, zaš ju brzo prođita, a možnjak, ki ju mesi i po malo slabika, neka plati više.

Fr. To je pravi Salamunski sud.

Jur. Ča ti ne gro va dušu?

Fr. Gre, gre, zaš se drže nejdje ispođ Uki te sentenci.

Fr. Ča ti se parā, Jurino, je l' lepje ime Kalibarda al Manuvelić?

Jur. Pak?

Fr. Zaš da su se pravdali dva od njih ispođ Uko, ko mi hranimo, ko ime bi svojoj deci dali.

Jur. Ča morda plaćiki?

Fr. Jušto plaćiki.

Jur. Su se pak pogodili?

Fr. Su, a da ne bude nijenomu krivo, su logo kralji Vitorijo Manuvelić.

Jur. Pravo je, pol hrvatski a pol talijanski.

Različite viesti.

Za družbu sv. Cirila i Metoda u Istri. Blagajnik družbe g. N. Perišić primio je sljedeće prinosae: g. Julij Miran poslao for. 8-88, koje je sakupio ovako: kod igre u Sanatoriju u Iki medju Česi for. 1-08, kod lordice u Iki for. 1-60, medju prijateljji u Iki for. 1-20. — Pradejodnik dr. Vitezaj, izručio je for. 18, sakupljenih po g. župniku M. Čepoljicu iz Djakova medju svadantvom kotara vinkovačkog. — Gospodjica Tomičić darovala 2 kruno. — Gosp. Kumičić poslao for. 50-93, koju svotu sakupio: Veleč. Potar Sabljak, župnik u Križpolju med. ašbenioj for. 8-50; gosp. Š. M. medju Hrvati u Sarajevu for. 27-48; gosp. dr. Božo Vinković u Varaždinu od „Obće štodovno-produmovne zadruge“ u Varaždinu ujesto vienosa ista zadruge na lise pok. St. Sokolovana for. 10; od prijateljja Ante iz Ludbrega for. 5; gospodjica Erčog sakupila for. 1-70, jedan srbski dinar, 10 para, 50 para = for. 2-50. — Ivan Aleševac sakupio prigodom proslave rođjondana Njeg. Voldaneta u „Zori“ 47 kruna. — Dr. Đanko Trinajetić u Pazinu sakupio i poslao kao biljegovinu na posestrinstvo sklopljeno med gospodjom N. N. i N. N. po 2 for. N. N. kao svjedok kod posestrinstva 2 for. Isto gospodje kao globu, jer su se isa posestrinstva vi-šale

Al što vidju? Pomladku nam milom
Čistu krvcu dah tvog! I sad truje!
A tim mome hrvatskome rodu
Pakost tvoja skoru propast snuje.
Oj! da imam neba silne striele,
I oblakl smrtosne grome,
Pa da na te oborit ih mogu,
Kraj učinit grdnom židu tvome,
Il' da krunu siljem -- bogoduljoj pjesmi!
Grozna, ljuta da doliti kletva,
Teška kletva! . . . zlotvornu što neda.
Kakva j' sjetva, da mu bude žetva,
Ta bi kletva najprve tebe ista
Crna družbo, čedo demonovo,
Da te pakla ponori prožlunu,
Da se sručva i carsvo njegovo!
Al u taman tebi sila svaka.
Uzalud ti zvierske duše zloba,
Zaman tebi žuljskog sreea otrov
Od Hrvata ti ne stvori roba.
Jere nebot dvie nam zvijezde siju,
Do dva svetea — božja ugodnika.
S njih nam svietla prvi tručak siju,
S njih nam svietlom prva puće dika.
Sa visini rajskijh dvorova,
Gdje se Tvorcu sjajan prijestol diže,
Do podliti ti, družbo, grdnih čina,
Svetih zjenč pogled im dostiže.
Zato stani! . . . Pomladka nam krvcu
Dahom svojim trovala da nisi! . . .
Boj se Boga! . . . Boj se gromovnika,
Da te njegvi ne raznosu trisei! . . .
Na dan sv. Cirila i Metoda. *Emis.*

kujemo sa radošću i željom, a drugi put dočekati ćemo ga, izišedi li nam rano, u slavju. Sve se pripravlja na krizmu; roditelji se muče, kako bi lepšu odjeću nabavili svojoj djeći, kumi opet razmišljaju, kakove darove će dati svojim kumčetom, a djeca se unaprijed vesele krasnim darovima, koje će od njih primiti. Bilo svim na radost i spasenje!

A sada nešto drugo. I smrt je ovaj put radila u nas. Žrtvu njezina bijaše Jure Kržmančić (nekoć vjini Hrvat). Radi svoje bolesti morade otići u bolnicu u Trst, gdje je i umro, zapustivši udovicu sa 7 neoskrbljenih djece. Sada bi bila dužnost one gospođe, kojoj je slepo služio po odlasku svoga tasta *Sarilija*, da se pobrine za sirotu-djecu. Bog milosrdni neka mu oprosti, što je izdao svoj rod, a služio one, koji gaza i muče našu krv. Drugo nedemo o njemu, da nezapademo u ka-ljužu *Somjera*, koji ni mrtvih nepusti u miru. U kontradi je umro *Mate Bastijančić*, dobričina, koji bijaše uvijek u protivnom taboru. Njegovu smrt spominjemo radi toga, jer ga je došao izpovjedati i pričestiti jedan svećenik *Lak*. — *Pula*, a doma imamo dva kapelana. Dok je bio i od nas stari kapelan, izpovjedao se je pokojnik svake godine kod njega, a sada, neznano što bi reč, da su pošli u Pulu; možda nas hoće Pula silom prosvietliti i posvetiti. Dalje što ste od nas, bolje za nas. Na smrtnoj je postelji i drugi jedan Čivar (Gojan), koji će možda prije umrijeti nego će se ovo štampati. Jedan put su Hrvati izabrali i njega za fiducijara, a i ouda je izdao rod, te dao svoj glas sa drugima za protivnika, kao i seljanski plovani *Valentinčić*. Du hodi liečnik k njemu toga ne treba da spomenemo, ali da do-ljudja iz Pule netko drugi, koji nosi crljeni kolar, to valja iztaknuti. Što on traži tamo neznano, navjerujemo, da bi ga on liečio, a toliko manje, da bi ga pohadjao radi prijateljstva, jer njegovo prijateljstvo po-digne te danas do neba, a sutra te baci na dno pakla. Imao bi pune ruke posla u Puli, gdje itako neide sve po — sve-tačku.

Prvi obći kongres za kršćansko arheo-logiju otvoren je u Splitu dne 20. o. mj. najsvetčanije. Dan prije 19. u dvorani splitske gimnazije birana je uprava kongresa, iza kako je msgr. Bulić pozdravio gozta zaslanom latinskim govorom dobrodošlicom. Izabran je predsjednikom msgr. de Waal, rektor teološkog kolegija u Rimu; pod-predsjednici msgr. Bulić i dr. Müller (iz Berlina); tajnicima: dr. Neuman (iz Beča), Marucchi (iz Rima), dr. Jeličić (Zadra). Jugoslavensku aka-demiju zastupio je Ljubčić Šime, a zem-ljvodu u Zagrebu dr. Bojničić, dočim on u Sarajevu bar. Molinary i profes-or Hoffer iz Travnika. Došli učenjaci Belgije, Francezke, Italije, Njemačke, Ru-sije uz mnoštvo svećenstva i inog otmena obćinstva. Na 20. u jutro su iz Splita u Solin, gdje je nad kostima i sarkofazima prvih kršćanskih mučenika biskup Nakić služio službu božju, a iza službe reče odulje slovo, proglasiv kongres otvorenim. Bulić držao je zatim hrvatski govor, koji je prisutno i puk oduševio. Prisutni bili su, uz članove kongresa i drugo svećenstvo, nad-biskup Rajčević i Carev, trogriški opat Zanoni, Bratovština Solana, Vranje, pa Sokolusi i vatrogasci činili su spalič. Oko podne povratak u Split, gdje je kongres svetčanim načinom otvoren. Govorili su iza predsjednika u ime vlade kot. poglavar Tončić, nadbiskup Rajčević, kao metropolita Dalmacije; načelnik Mangjer u ime obćine splitske; bar. Molinary u ime bosanske vlade; Dević za kaptol; bar. Kanzer kao poslanik de Rossia; dr. Czobort u ime ugarske vlade, akademije i društva sv. Stjepana; Ljubčić za jugoslavenskku akademiju; Marucchi donosi pozdrav Rima; de Waal svogu kolegija u Rimu; Svo boda za društvo Lavovo; Schultze u ime društva *Atene*; Bulić za *„Bi-huč“*; dr. Bojničić, koji je imao govoriti u ime zagreb. vlade, izpričao se bo-lešću. Potom su čitane brzobjavke i pisma, med kojima se iziču od namjestnika F. Z. M. Davida, nadbiskupa u Beču dr. Grusche, biskupa Stros-mayera, pa su odposlani brzobjavi papi, kralju i de Rossia. Taj dan bio je objed kod biskupa Nakića, koji je nazdravio papi i kralju. Dočim je predsjednik Waal nazdravio bi-skupu Nakiću. U večer držao je Marucchi predavanje ob arheoloških studijah u Rimu, a dr. Jeličić stanju arheol. izkraživanjeh i opisu kršćanskih spomenika u Dal-maciji. Dolazkom još njekih novih članovah broj učestnikah na kongresu iznosio 77 članovah. Dne 21. dala je obćina splitska

članovom na šest svetčani objed, kod kojeg je načelnik dr. Mangjer oslovio učes-nike hrvatski, iza česa zaređale zdravice, u kojih se od strane stranih gostih oso-bito izticala hrv. gostoljubivost. U sredu 22. upriličen je izlet u Trogir.

Sastanak pravašah Dalmacije. Kako izvišteduju hrvatske novine, imali su pra-vaši Dalmacije na poziv hrv. kluba obći sastanak u Zadru, dne 22. i 23. o. mj. kod kojeg je i centralni klub zagrebački bio zastupan po gg. Folegovicu i Kumičiću, a imalo se odlučiti: 1. o privremenoj uređbi rada stranke prave u Dalmaciji; 2. o zasnovanju hrv. političkog društva u Dalmaciji. Po vištih „Hrvatska“ postignut je obći sporazumak, pa je i na dr. A. Starčevića kao vođu stranke odprmljen brzobjavni pozdrav, na koji se je starac za-hvalio preko don Kazimira Ljubčića slijedećim odzdravom: „Primiti i drugovom izručite moju najtopliju želju zabavlnošti za iskreno pouzdanje, koje ću nastojati pomoću vrednih drugovah po mogućnošti opravdati“.

Trgovačko boleštničko i pripomoćno društvo u Požegi priredjuje u nedjelju dne 2. septembra 1894. u vrtu svatistiha „K zlatomu janjetu“ u Požegi veliku vrtu zabavu uz dobrohotno sudjelovanje hrv. pjev. društva „Vienao“ i gradsko glazbe, spojene sa šaljom tambolom, di-letantskom predstavom i plesnim vjendićem. Ulazina za vrtu zabavu od osobe 40 nov. — Ulazina za dijetantsku predstavu 1. mjesto 60 nov., II. mjesto 40 nov., stan-janje 20 nov. — Sredplatom primaju se sa zahvalnošću. — Čisti prihod namijenjen je blagajni društva. — Početak vrtno zabavu u 4 sata po podno. — Početak predstave točno u 8 sati.

Narodno gospodarstvo.

Koliko se hoće legla u jednom koko-šinjaku. U uređenim kokošinjacima raču-naju se 2 do 3 legla za 10 kokoših, ako ima prostora namjesto se i četiri legla. One kokoši, koje neću da nosu u leglu, nego nosu na polju, ili u vrtu ili na slami, valja držati zatvorene, dok se ne obiknu leći u leglu. Legla hoće se da su posta-vljena tako, da kokoši budu mogle lako do njih, valja ih držati posve čista; hoće se da u kokošinjaku vlada mir i čistota, i valja ga redovito mešati i škropiti vodom. Svrbaž od uboda komaraca prodje, ako se dotično mjesto nastare obićnim sa-punom.

Listnica uredništva.

Gosp. Emin. Kako vidite, ne bijaše mo-guće danas. Zdravo soko! Gg. naručiteljem „Rituala“ jav-ljamo, da smo njihove naručbe odpravili na pravo mjesto. Gosp. F. J. u L. Izvolite nam javiti smisao onih redaka, jer inače ne možemo prihobiti. Živili! Prijatelj S. V. u O. Ob onom izletu stigla kratka viest i drugo ništa. Bratski odzdrav! Gosp. N. N. u L. Drugi put. Živjeli! Gosp. I. M. u K. Kako vidite, mi ga posve ignoriramo, jer imademo ozbiljnijeg došla. Živjeli! Gosp. Branislav: Na nepodpisane sastavke nemožemo se osvrnati. Dakle se imenom na dan.

Listnica uprave.

G. F. K. u F. Još nas ide for. 250 za II. tečaj 1894. Živili!

Javna zahvala.

Svoj onoj gospođi, koja su na bud koji način htjela ublažiti našu težku bol radi gubitka našega mi-loga angeljka i jedinea

MILJENKA

srdačno zahvaljujemo. Ne manje smo zahvalni i prijateljima, koji su nas se brzobjavno sjetili u našoj žalosti.

Vrbnik, 28. apr. sta 1894.

Razrušeni: puzi Marki.

Pijanstvo

izličitno antihelminom, koj se je pokazao izvrstnim liekom u mnogobrojnih slučajevih. Bezbrojna zahvalna pisma ozdravljenih može se na zahtjev i bez troškova na urid poslati. Liek se može dati — pošto je bez-ukusan — pliantoi i bez njegova znanja; i doza for. 2-20; dvojak doza za za-starjalu bolat for. 4-40; ako se pošilje novce unaprijed, došlo je liek franco kod Adler Apoteke, Lugos u Banatu broj 724.

Miljenko

jedinnac, sva naša radost, u slabašnoj dobi od 12 mjeseci i pč, nakon duge i teške bolesti, dne 27. kolovoza 1894. u 1 sat pr. p. odleti u rajsku slavu. U dubokoj našoj žalosti dajemo na znanje znancem i prijateljem tužnu viest. Sproved krenuti će večeras ob 6. uri.

VRBNIK, 27. kolovoza 1894.

Duboko užalošćeni

Marijan Marki, otac

Katica Marki roj. Bručić, majka.

Radionica umjetnih ognjeva K. ZOBEC & C.

u Trstu ulica Rossetti broj 121 (Camp. Morpurgo) preporuča se glavnom obćinstvu i slar. družabm za raznovrsno naručbe, spadajuće u protuhvatičku struku, kao rakote, bengale i drugo umjetno ognje. Cienici slovanski na zahtjev franco.

Pomada „Phönix“

na zdravstvenoj izložbi u Stuttgartu god. 1890. odlikovana jest uljud ličnističkih izrida i kroz istuđu zahvalnoća priznato jedino postojelo u letnu realno i neškod-ljivo sredstvo, kojim se kod gospođje i go-spođe puna i bujna kosa postizava te izpadanje vlasi i drugo od ranjuje Uprabiljenom isto po-mađu postizavaju još sasna mladi gospođičdi čvrste brkove. Jamči se za uspeho i neškodljivost, Kutijica 80 nov., sa poštom (druzaćom ili uz gotov novac) 90 novičla.

K. HOPPE, Beč, XIV., Kärteldorferstrasse 81.

Štrialke i sumpornjače za trte inžinira Zivica.

mlini i stiskalnice za vino, sisaljke ili pumpe za svaku porabu, cievi svake vrsti i pipe, motori (stroji za gonjenje drugih strojeva) na paru i sa petrolejem, te svakovrstne druge strojeve i sve potre-boće za iste

Schivitz & Comp. (Živic i drug.)

Via Zonta broj 5 u Trstu. Spomenute štrialke razasliju se na svaku poštu suatro-ugarako monarhiho franco, komad po 10 for

Knjigoveža

tvorničar škatulja iz kartona i galanterije Vjekoslav Comer

u Trstu preporuča se blagonaklonosti slavnihi obćina, družba i drugih osoba u Trstu i Istri za razne knjigovežke radnje. Jamči za solidnu, brzu i točnu izvršbu radnje.

Naručbe prima iz naklonosti tiskara Deleno u Trstu.

10.000

krasnihi blača iz kamgarna za gospođu mota se na brazu ruku razprodati radi prošle već selonice, to se jih uljud toga odje za nečuvanu još cieniu od forinti 1-80

komad (za tučet for 19—). Te izvrstno izradjeno blača za gospođu jesu od najboljeg kamgarna kamgarna u najnovijih i najljepših svietlih i tamnih primjerah svake veličine to čvrste i dugotrajne; cieniu je pako tako niska, da sa istom njo niti radnja plaćena. Razpošilja se uz gotov novac ili sa pouzecom kroz komisijsku pisarnu Apfel, Beč, I., Pletschmarkt 114/12. Kao injora neka sa kod naručbah naručiti dužina Koraka i objam tržbu.

Mного novaca

pristedi svake gospođje, koja kod mono narači odlike. Jerbo samu kupa voliku zalihu dječotimira i vunenih stvari iz stocijane naste, te mi jo mogneće isto uz nečuvano nisku cieniu prodavati. Na prodajem dakiše tkaninu (oko 8 met.) za jedno-podpuno odijelo za gospođu samo za for. 2'80 izjavljujući otvoreno, da jo tkanina izvrstna, to ju uzimljom netrag, ako se ustanovi, da nonigovara istini. Dobiva se u najljepših bojah točnako ili sa ružami urešeno. Razpošilja se sa pouzecom ili proti gotovom novcu, te se mora naručbami no-zdrati, jer se prodaje množinu tih odicla. Naručbu neka se upravlja na **Trgovacku kuću Apfel, Beč, I., Pletschmarkt 114/12.** Uzroko se ne raspšilju.

Odlikovana ljekarna PRENDINI

Trst — Palazzo Modello, telefon 334 — Trst.

Gospođa liečnici sa saviešću propisuju ove pastilje kod lakke grlene oteklne; promuklosti i opalu glasu. Preporuča se ih osobito pje-vaćem i govornikom.

33 godište veličkog uspjeha!

Glavno skladišće: Ljekarna Prendini

I u svih prvih potrajnikih ljekarnah.

Velika lavovska loterija Zadnji mjesec

Glavni zgoditak 50.000, 10.000, 5.000 for.

u gotovom sa samo 10% odbitka.

Lavovsko srećke po Glus. Bolaffio, Aless. Levi, Mandel & C., il Mercurio, Girolamo Morpurgo, Ignazio Neumann, Marko Nigris i for. preporuča: Enrico Schifmann.